

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobce: Q. T. N., nar. X,
bytem X,
zastoupený Mgr. Markem Eichlerem, advokátem,
sídlem Stanislava Kostky Neumanna 2052, 407 47 Varnsdorf,

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra ČR, odbor azylové a migrační politiky,
IČ 00007064, pošt. schr. 21/OAM, Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7,

o žalobě ze dne 21.12.2021 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30.11.2021 č.j. OAM-939/ZA-ZA11-HA15-2021,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou domáhal zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14 a § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů.
2. Žalobce v žalobě tvrdil, že žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav věci, zejména ve

vztahu k neudělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu a k neudělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1, 2 písm. d) téhož zákona. Žalobce poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004 čj. 5 Azs 47/2003-48 (dostupný na www.nssoud.cz), podle něhož v případě rozhodnutí o azylu z humanitárních důvodů samotné rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Je podle žalobce potřeba, aby se správní orgán v dalším řízení náležitě s § 14 zákona o azylu vypořádal. Zda důvody k jeho udělení budou dány, bude předmětem jeho odůvodnění. Podle žalobce je rozhodnutí žalovaného ve vztahu k § 14 zákona o azylu nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Žalobce uvedl, že má v ČR družku a nezletilou dceru, kdy tu chce zůstat s nimi. Ve Vietnamu žalobce nic nemá a nenašel by si tam práci, proto je podle něho naplněn důvod pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Správní orgán podle žalobce pochybil též v otázce udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1, 2 písm. d) zákona o azylu. Rozpor s mezinárodními závazky shledává žalobce zejména v čl. 8 Evropské úmluvy o lidských právech, neboť podle něho by v důsledku vycestování došlo k zásahu do práva na respektování soukromého a rodinného života. Žalobce má v ČR družku a dceru, která brzy získá české občanství. Žalobce též uvedl, že má důvodnou obavu z pronásledování proto, že byl v ČR odsouzen k trestu odnětí svobody za drogovou trestnou činnost, kdy je obecně známo, že drogová trestná činnost je v domovském státu žalobce tvrdě trestána a většinou se pachatelé odsuzují k trestu smrti. Žalobce má tedy důvodnou obavu, že by to mohlo postihnout i jeho. Správní orgán nedostatečně zkoumal danou žádost, kterou zamítl během jednoho měsíce, což podle žalobce svědčí o nedostatečně zjištěném skutkovém stavu.

3. Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhl její zamítnutí s tím, že tvrzeným důvodem žádosti je zlegalizování pobytu na území ČR, neboť žalobce pozbyl pobytové oprávnění z důvodu drogové trestné činnosti a pobytu ve výkonu trestu odnětí svobody. O mezinárodní ochranu požádal dne 8. 11. 2021, v době, kdy mu reálně hrozilo vycestování z území ČR. Do ČR žalobce přicestoval v roce 1999 za účelem podnikání a pobýval zde na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání a od roku 2006 měl povolen trvalý pobyt. O toto pobytové povolení přišel svou vinou pro odsouzení za spáchání drogového trestného činu. Na základně výjezdního příkazu měl z ČR vycestovat dne 10. 11. 2021, což neučinil a místo toho požádal o udělení mezinárodní ochrany. Správní orgán konstatuje, že žalobcem tvrzené skutečnosti svědčí o tom, že po ztrátě pobytového oprávnění se podáním žádosti o udělení mezinárodní ochrany jednoznačně snažil na území ČR i nadále setrvat a zlegalizovat svůj pobyt. Správní orgán si opatřil informace, ze kterých vyplývá, že nejsou známy žádné případy, kdy by byly po návratu do Vietnamu tyto osoby ze strany vietnamských státních orgánů vystaveny jakýmkoliv perzekucím (viz Informace MZV ČR č.j. 130498-5/2021-LPTP ze dne 4. října 2021, k č.j. 144401-1/OAM-2021, Možnost dvojího trestního stíhání/odsouzení /ve Vietnamu a v ČR/, Právní zásada „ne bis in idem“, Tresty za výrobu a distribuci drog). Trest vykonaný v zahraničí se do místní obdoby rejstříku trestů nezapisuje a na dotyčného je místními úřady pohlíženo jako na osobu bezúhonnou. Tvrzené obavy žalobce tedy správní orgán považuje za neopodstatněné. Správní orgán nezjistil ani zvláštního zřetele hodný důvod pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu. Uváděné rodinné vazby na území ČR není možné taxativnímu výčtu azylově relevantních důvodů přičíst. Tyto důvody a povolený trvalý pobyt rodinného příslušníka žalobce lze zohlednit pouze podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců. Na udělení

humanitárního azylu není právní nárok a je udělován pouze za výjimečných okolností v případech, kdy nebyl shledán důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, a kdy by bylo zcela „nehumánní“ azyl neudělit. Životní situaci žalobce nelze podle žalovaného považovat za nikterak mimořádnou, jak vyžaduje ust. § 14 zákona o azylu. Ohledně možnosti udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu žalovaný nezjistil žádné skutečnosti, na základě kterých by mohla žalobci hrozit v případě návratu do vlasti vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti. Případné vycestování žalobce do země původu nepředstavuje rozpor s mezinárodními závazky ČR z oblasti ochrany rodiny a práva na rodinný život (viz rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 24. 2. 2011 sp. zn. 4 Az 9/2010. Mezinárodní ochrana ve smyslu zákona o azylu je právním institutem zcela výjimečným. Poskytnutí azylu je specifickým důvodem pro povolení pobytu v ČR a nelze jej zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území republiky, které jsou upraveny zákonem o pobytu cizinců (viz např. rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2004 sp. zn. 5 Azs 37/2003)

4. V Poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu ze dne 19. 11. 2021 žalobce jako důvod žádosti uvedl, že má v ČR rodinu - přítelkyni, se kterou má dceru. Byl zde odsouzen, proto se obává vrátit do vlasti, že by kvůli tomu měl problémy. Ani práci by si tam nenašel, nic tam nemá. Téhož dne byl se žalobcem proveden pohovor, kde uvedl, že pobýval v České republice, prodával zde oblečení, podnikal. Měl dlouhodobý pobyt za účelem podnikání a od roku 2006 trvalý pobyt. Následně se dopustil trestného činu obchodování s omamnými látkami, za což byl ve vězení od roku 2014 do roku 2018. Na konci září 2021 mu zamítli pobyt. Dostal výjezdní příkaz do 10. 11. 2021. Jeho partnerka zde žije od roku 1988, má trvalý pobyt, mají spolu dceru. O právo pobytu přišel, když se zde dopustil trestného činu. Obával se, že by byl pod kontrolou orgánů po návratu do vlasti a dostal by se do nepříjemné situace. Ve Vietnamu má dvě mladší sestry a prarodiče, s nimiž je v kontaktu dvakrát do měsíce telefonicky. Do vlasti se vracel na dovolenou. Potvrdil, že uvedl všechny důvody, pro které opustil svoji vlast, a žádá o mezinárodní ochranu.
5. Správní orgán opatřil do správního spisu Informaci Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 4. 10. 2021 č.j. 130498-5/2021 LPTP, podle níž trestní zákoník neuvádí případy, kdy by pro trestný čin ve třetí zemi byl občan odsouzen, ale může být obecně v takovém případě trestně stíhán i v zemi původu. Podle zkušenosti úřadů Evropské unie místní justice zohledňují ve své praxi skutečnost, že již byli občané odsouzeni. Nebyl zaregistrován žádný případ, kdy by byly místními soudy vyneseny nové rozsudky v totožném případě, za který byl pachatel již odsouzen v jiné zemi. Zásada ne bis in idem je ve vietnamské ústavě. Dále správní orgán opatřil Informaci Ministerstva vnitra ČR, OAMP, ze dne 9. 4. 2021, Přehled údajů o zemi Vietnam za rok 2020, a Informaci Ministerstva vnitra ČR, OAMP, ze dne 22. 4. 2021, o bezpečnostní a politické situaci ve Vietnamu.
6. V žalobou napadeném rozhodnutí žalovaný konstatoval, že důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany u žalobce je legalizace pobytu v České republice, neboť pozbyl pobytového povolení kvůli drogové trestné činnosti a pobytu ve výkonu trestu odnětí svobody. V ČR má přítelkyni, s níž má nezletilou dceru. Návrat do Vietnamu odmítá, protože se obává, že kvůli spáchané trestné činnosti bude po návratu pod kontrolou státních orgánů. Správní orgán konstatoval, že žalobce požádal o mezinárodní ochranu až v době, kdy mu reálně hrozilo vycestování z ČR. Žalobce uvedl, že do ČR přicestoval

v roce 1999 za účelem podnikání a pobýval zde na základě povolení k trvalému pobytu, o které přišel z důvodu spáchání drogového trestného činu. Na základě výjezdního příkazu měl vycestovat do 10. 11. 2021, což neučinil, a místo toho dne 8. 11. 2021 požádal o mezinárodní ochranu, čímž potvrdil, že chce legalizovat pobyt v ČR. Podle správního orgánu uváděné skutečnosti svědčí o tom, že se žalobce podáním žádosti o udělení mezinárodní ochrany jednoznačně snaží setrvat nadále na území ČR po ztrátě pobytového povolení, a tak si zde legalizovat svůj pobyt. Žalovaný poukázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 Azs 423/2004 ze dne 20. 10. 2005 a sp. zn. 2 Azs 137/2005 ze dne 9. 2. 2006, podle nichž je o azyl nutno žádat bezprostředně poté, co má žadatel k tomu příležitost z hlediska zeměpisného i časového. Podle žalovaného tomu tak v daném případě nebylo, když žalobce pobývá v ČR od roku 1999 a o mezinárodní ochranu projevil zájem až v roce 2021. Žalobce na základě svobodného rozhodnutí opustil zemi původu s cestovním pasem a vízem za účelem podnikání. Jelikož vlastním zaviněním přišel o pobytové povolení, požádal o mezinárodní ochranu. Jeho trestní minulost nesvědčí o snaze úspěšně se integrovat do české společnosti. Je plně právně způsobilý, tedy za své činy odpovědný, a měl by být připraven za své jednání nést následky. Podle zpráv nemají vietnamské úřady v naprosté většině případů jakýkoliv zájem se těmito osobami nadále zabývat, na dotyčného je tedy nahlíženo jako na osobu bezúhonnou. Správní orgán s ohledem na to zkonstatoval, že obavy žalobce považuje za neopodstatněné. Rodinné vazby v ČR nejsou důvodem pro udělení azylu. Rozhodnutí o zamítnutí žádosti o mezinárodní ochranu samo o sobě nevylučuje pobyt cizince, jsou-li k tomu dány rodinné důvody, toto je však třeba řešit podle zákona č. 326/1999 Sb., který je k úpravě pobytu cizinců v ČR primárně určen. Čistě ekonomické potíže v zemi původu nečiní z dané osoby uprchlíka ve smyslu Úmluvy o právním postavení uprchlíků z roku 1951, byť by životní podmínky v dané zemi byly sebevíc tíživé, ledaže by ekonomická situace a opatření mající nepříznivý dopad na životní úroveň byla skrytě namířena proti určité národnostní, rasové nebo politické skupině. Takové okolnosti zde nebyly zjištěny. Ohledně možnosti udělení humanitárního azylu se správní orgán zabýval zejména rodinnou, sociální a ekonomickou situací žalobce a přihlédl k jeho věku a zdravotnímu stavu. Je dospělý, plně právně způsobilý, zdravý a praceschopný. Uvedl, že v ČR má přítelkyni a nezletilou dceru. Existenci rodinných vazeb v ČR podle správních orgánů nelze v souladu s názorem NSS vyjádřeným v rozsudku sp. zn. 3 Azs 12/2003 ze dne 15. 10. 2003 považovat za důvod pro udělení azylu z humanitárních důvodů. Na udělení tohoto azylu není právní nárok a je udělován jen za výjimečných okolností, když nebyl shledán důvod pro udělení azylu podle § 12 a bylo by zcela nehumánní azyl neudělit. Životní situaci žalobce nelze považovat za nikterak mimořádnou a jeho případ není zvláštního zřetele hodný. Pokud jde o možnosti udělení doplňkové ochrany, podle správního orgánu vietnamské orgány nejevily o žalobce před odjezdem z vlasti ani během jeho opakovaných návštěv ve Vietnamu žádný zájem. Taktéž vzhledem k tomu, že nebyl nijak aktivní v kritice režimu, správní orgán nemá důvod se domnívat, že by se o jeho osud zajímaly při návratu do vlasti. Žalovaný poukázal na rozsudek Městského soudu v Praze sp. zn. 4 Az 9/2010 ze dne 24. 2. 2011, podle něhož zamýšlí-li cizí státní příslušník realizovat rodinný život v ČR, má možnost využít standardních institutů, které mu český právní řád prostřednictvím zákona o pobytu cizinců za tímto účelem poskytuje, nikoliv se snažit o jejich obcházení. Pokud vlastní vinou přestal splňovat podmínky stanovené pro pobyt cizinců na území ČR, nelze v tom spatřovat porušení mezinárodních závazků ze strany ČR. V daném případě dle správního orgánu žalobce neprokázal, že neudělením doplňkové ochrany porušila ČR mezinárodní

závazky v oblasti ochrany rodiny a práva na rodinný život. Případné vycestování žalobce nepředstavuje rozpor s mezinárodními závazky ČR.

7. Žalobu soud neshledal důvodnou.
8. Žalobce v žalobě především tvrdil, že byl v jeho věci nedostatečně zjištěn skutkový stav a to zejména ve vztahu ke splnění podmínek pro udělení humanitárního azylu, a dále ve vztahu k udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1, 2 písm. d) zákona o azylu.
9. Přestože žalobce připustil, že na udělení humanitárního azylu není právní nárok, má za to, že otázka, zda byly v jeho případě k udělení humanitárního azylu, byla nesprávně posouzena a nedostatečně odůvodněna a rozhodnutí je tak nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Žalobce za hlavní důvod uváděl své rodinné vazby v ČR a naopak skutečnost, že ve Vietnamu nic nemá. S
10. Soud v daném případě shledal, že napadené rozhodnutí je dostatečně přezkoumatelné a odůvodněné i ve vztahu k možnosti udělení humanitárního azylu. Soud se ztotožnil se žalovaným, že na udělení tohoto typu humanitárního azylu není právní nárok, že je to institut zcela výjimečný a zákonnou podmínkou jsou důvody zvláštního zřetele hodné. Za ty nelze považovat situaci, že žalobci se zde narodila dcera, nebo že zde má přítelkyni. Jedná se o celkem běžnou situaci, kterou je třeba řešit podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR.
11. Nelze akceptovat postup žalobce, který se domáhá humanitárního azylu poté, co v České republice pobýval mnoho let a o pobyt přišel proto, že se zde dopustil závažné trestné činnosti, za kterou byl odsouzen a pobýval ve výkonu trestu odnětí svobody. Toto nesvědčí o dostatečné integraci do české společnosti, jak správně uvedl žalovaný. Jestliže toto jednání, zaviněné žalobcem, vedlo k tomu, že ztratil pobytové oprávnění, nemůže se domáhat úspěšně důvodů zvláštního zřetele hodných na své straně, a v důsledku toho ani humanitárního azylu. Legalizace pobytu nemůže být důvodem zvláštního zřetele hodným.
12. Stejná argumentace platí i ohledně možnosti udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1, 2 písm. d) zákona o azylu. Nelze se domáhat oddělení doplňkové ochrany z toho důvodu, že žalobce má zde rodinu a současně se trestnou činností připravil o pobytové oprávnění. K těmto účelům není doplňková ochrana určena.
13. Podle názoru soudu nedošlo v daném případě k rozporu s mezinárodními závazky, zejména s článkem 8 Evropské úmluvy o lidských právech, neboť není v daném případě dán takový zásah do soukromého a rodinného života, který by představoval porušení této úmluvy. Žalobce může rodinný život realizovat i v zemi původu, neboť jeho dítě má vietnamské státní občanství. Pouhé neudělení mezinárodní ochrany není bezprostředním důvodem k vycestování a nemůže být ani důvodem k porušení článku 8 Evropské úmluvy o lidských právech.
14. Pokud jde o obavy žalobce tvrzené v žalobě, tedy že by mohl být po případném návratu pronásledován v zemi původu za svoji drogovou trestnou činnost, tímto se dostatečně v napadeném rozhodnutí zabýval žalovaný, jak je zřejmé z výše shrnutého odůvodnění napadeného rozhodnutí. Žalovaný k této problematice opatřil potřebné informace o zemi původu a z nich jednoznačně vyplynulo, že se vietnamské státní orgány o předchozí trestnou činnost, ke které došlo v cizí zemi, většinou nezajímají a akceptují zásadu ne bis in idem. Na základě toho soud stejně jako žalovaný nepovažuje žalobcovy obavy za odůvodněné.

15. Žalobní námitky směřovaly i do rychlosti rozhodování žalovaného, kdy žádost žalobce byla zamítnuta během jednoho měsíce od jejího podání. V daném případě má soud za to, že délka řízení byla přiměřená, neboť byly v první řadě zjišťovány důvody žádosti o mezinárodní ochranu na základě tvrzení žalobce, která uvedl do žádosti o mezinárodní ochranu a v pohovoru, a následně byly k těmto tvrzením opatřeny relevantní a dostatečné informace o zemi původu. Na podkladě toho pak žalovaný vydal rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany, v němž se s tvrzenými důvody žádosti dostatečně vypořádal.
16. S ohledem na veškeré výše uvedené skutečnosti soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) zamítl.
17. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., kdy by na náhradu nákladů řízení měl právo žalovaný, jenž měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, ani nepožadoval jakoukoli jejich náhradu, proto nebyla náhrada nákladů žádnému z účastníků řízení přiznána.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň 28. března 2022

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně